

Ankara, 04/ 02 / 2009

SİRKÜLER 2009 / 5

KONU: 193 SAYILI GELİR VERGİSİ -5520 SAYILI KURUMLAR VERGİSİ HAKKINDA KARAR

MEVZUAT: 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNUNUN 94 ÜNCÜ MADDESİNDE YER ALAN TEVKİFAT NİSPETLERİ -5520 SAYILI KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNUN 30 UNCÜ MADDESİNDE YER ALAN DAR MÜKELLEFIYETE TABİ KURUMLARIN VERGİ KESİNTİSİNE TABİ KAZANÇ VE İRATLARINDAN YAPILACAK VERGİ KESİNTİSİ ORANLARI -5520 SAYILI KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNUN 15 İNCİ MADDESİNDE YER ALAN VERGİ KESİNTİ ORANLARI

03/02/2009 tarihli ve 27130 Sayılı Resmi Gazete de aşağıda yer alan vergi tevkif oranları yayımlanmıştır.

1-193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde yer alan kazanç ve iratlardan yapılacak vergi tevkifat oranları

1. Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre,
2. Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç);
 - a) 18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden % 17,
 - b) Diğerlerinden % 20,
3. 42 nci madde kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara ödenen istihkak bedellerinden % 3,
4. Dar mükellefiyete tabi olanlara, telif ve patent haklarının satışı dolayısıyla yapılan ödemelerden % 20,
5. a) 70 inci maddede yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan ödemelerden % 20,
 - b) Vakıflar (mazbut vakıflar hariç) ve derneklere ait gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden % 20,
6. a) Tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve gelir vergisinden muaf olanlara dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarından (kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmaz.) % 15,
 - b) Tam mükellef kurumlar tarafından; dar mükellef gerçek kişilere ve gelir vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarından (kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmaz.) % 15,
7. 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından (Kanunla kurulan dernek ve vakıflar, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar, kamu menfaatine yararlı dernekler ile dernek ve vakif

olmamakla birlikte; odalar, borsalar, meslek örgütleri ve bunların üst kuruluşları, siyasi partiler, emekli ve yardım sandıkları gibi vergi uygulamalarında dernek ve vakıf olarak kabul edilenler hariç, dernek ve vakıflar dahil)

a) Devlet tahvili ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlere sağlanan gelirlerden % 0,

b) Diğerlerinden % 10,

8. Mevduat faizlerinden (Kanunla kurulan dernek ve vakıflar, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar, kamu menfaatine yararlı dernekler ile dernek ve vakıf olmamakla birlikte; odalar, borsalar, meslek örgütleri ve bunların üst kuruluşları, siyasi partiler, emekli ve yardım sandıkları gibi vergi uygulamalarında dernek ve vakıf olarak kabul edilenler hariç, dernek ve vakıflar dahil) % 15,

9. 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (12) numaralı bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından (Kanunla kurulan dernek ve vakıflar, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar, kamu menfaatine yararlı dernekler ile dernek ve vakıf olmamakla birlikte; odalar, borsalar, meslek örgütleri ve bunların üst kuruluşları, siyasi partiler, emekli ve yardım sandıkları gibi vergi uygulamalarında dernek ve vakıf olarak kabul edilenler hariç, dernek ve vakıflar dahil) % 15,

10. a) Baş bayiler hariç olmak üzere Milli Piyango İdaresince çıkarılan biletleri satanlar ile diğer kişilerce çıkartılan bu nitelikteki biletleri satanlara yapılan komisyon, prim ve benzeri ödemelerden % 20,

b) 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna göre gerçek ve tüzel kişilerin mallarını iş akdi ile bağlı olmaksızın bunlar adına kapı kapı dolaşmak suretiyle tüketiciye satanlara bu faaliyetleriyle ilgili olarak yapılan komisyon, prim ve benzeri ödemelerden % 20,

11. Çiftçilerden satın alınan ziraî mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden;

a) Hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için,

i) Ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınanlar için % 1,

ii) (i) alt bendi dışında kalanlar için % 2,

b) Diğer ziraî mahsuller için,

i) Ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınan zirai mahsuller için % 2,

ii) (i) alt bendi dışında kalanlar için % 4,

c) Ziraî faaliyet kapsamında ifa edilen hizmetler için,

i) Orman idaresine veya orman idaresine karşı taahhütte bulunan kurumlara yapılan ormanların ağaçlandırılması, bakımı, kesimi, ürünlerin toplanması, taşınması ve benzeri hizmetler için % 2,

ii) Diğer hizmetler için % 4,

d) Çiftçilere yapılan doğrudan gelir desteği ve alternatif ürün ödemeleri için % 0,

12. PTT acenteliği yapanlara, bu faaliyetleri nedeniyle ödenen komisyon bedeli üzerinden % 20,

13. Esnaf muafılığından yararlananlara mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemelerden,

a) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan emtia bedelleri veya bu emtianın imalinde ödenen hizmet bedelleri üzerinden % 2,

b) Hurda mal alımları için % 2,

c) Diğer mal alımları için % 5,

d) Diğer hizmet alımları (a, b ve c alt bentleri hariç olmak üzere mal ve hizmet bedelinin ayrılamaması hali de bu kapsamdadır) için % 10,

14. 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (14) numaralı bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından (Kanunla kurulan dernek ve vakıflar, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar, kamu menfaatine yararlı dernekler ile dernek ve vakıf olmamakla birlikte; odalar, borsalar, meslek örgütleri ve bunların üst kuruluşları, siyasi partiler, emekli ve yardım sandıkları gibi vergi uygulamalarında dernek ve vakıf olarak kabul edilenler hariç, dernek ve vakıflar dahil) % 15,

15. a) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından % 15,

b) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından % 10,

c) 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından % 5.

Ayrıca; 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen gelirlere uygulanmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

2- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca dar mükellefiyete tabi kurumların vergi kesintisine tabi kazanç ve iratlarından yapılacak vergi kesintisi oranları

1 – Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden % 3,

2 – Serbest meslek kazançlarından;

a) Petrol arama faaliyetleri dolayısıyla sağlanacak kazançlardan % 5,

b) Diğerlerinden % 20,

3 – Gayrimenkul sermaye iratlarından;

a) 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu kapsamındaki faaliyetlerden sağlanacak gayrimenkul sermaye iratlarından % 1,

b) Diğerlerinden % 20,

4 – Her nevi tahvil (ipotek finansmanı kuruluşları ve konut finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler dahil) ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirlere (Döviz cinsinden yahut dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetlerin itfası sırasında oluşan değer artışları kesintiye tabi tutulmaz);

a) Devlet tahvili ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlere sağlanan gelirlere % 0,

b) Diğerlerinden % 10,

5 – Her nevi alacak faizlerinden;

a) Yabancı devletler, uluslararası kurumlar veya yabancı bankalardan ya da bulunduğu ülkede mutad olarak kredi vermeye yetkilendirilmiş olup sadece ilişkili bulunduğu kurumlara değil tüm gerçek ve tüzel kişilere kredi veren kurumlardan alınan her türlü krediler için ödenecek faizlerden (katılım bankalarının kendi usullerine göre yurt dışından sağladıkları fonlar ve benzeri kaynaklar için ödedikleri kâr payları dahil) % 0,

b) Bankaların 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca uygun görülen ikincil sermaye benzeri kredileri ile bankaların ve diğer kurumların bir akım veya varlık portföyüne dayalı olarak yurt dışında menkul kıymetleştirme yöntemiyle temin ettikleri kredileri için ödenecek faizlerden % 1,

c) Katılım bankaları tarafından ödenen kâr payları hariç olmak üzere, mal tedarikinden kaynaklanan vade farkları üzerinden % 5,

ç) Diğerlerinden % 10,

6 – Mevduat faizlerinden % 15,

7 – Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından %10,

8 – Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kâr paylarından % 15,

9 – Kâr ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kâr paylarından % 15,

10 – Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan menkul kıymetlerin geri alım veya satım taahhüdü ile elde edilmesi veya elden çıkarılmasından sağlanan gelirlere % 15,

11 – Ticari veya zirai kazançta dahil olup olmadığına bakılmaksızın telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, marka ve benzeri gayrimaddi hakların satışı, devir ve temlik karşılığında nakden veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen bedeller üzerinden % 20,

12 – Tam mükellef kurumlar tarafından, Türkiye'de bir iş yeri veya daimi temsilci aracılığıyla kâr payı elde edenler hariç olmak üzere dar mükellef kurumlara veya kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan (Kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmaz.) ve Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılan kâr payları (5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca vergi kesintisine tabi tutulan kazançlar hariç) üzerinden % 15,

13 – Türkiye'de iş yeri ve daimi temsilcisi bulunmayan mükelleflerin, yetkili makamların izniyle açılan sergi ve panayirlarda yaptıkları ticari faaliyetlerden elde ettikleri kazançlardan % 0,

14 – Yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısımdan ana merkeze aktardıkları tutar üzerinden % 15.

Ayrıca, a) 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen gelirlere uygulanmak üzere,

b) 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinin (b) alt bendi yayım tarihinden itibaren düzenlenen sözleşmelere bağlı olarak ödenen faizlere uygulanmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

3-5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesi uyarınca kurumlara yapılan bazı ödemelere ilişkin vergi kesintisi oranları

1 – Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden % 3,

2 – Kooperatiflere ait taşınmazların kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden % 20,

3 – Her nevi tahvil (ipotek finansmanı kuruluşları ve konut finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler dahil) ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirlere (Döviz cinsinden yahut dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetlerin itfası sırasında oluşan değer artışları kesintiye tâbi tutulmaz);

a) Devlet tahvili ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlere sağlanan gelirlere % 0,

b) Diğerlerinden % 10,

4 – Mevduat faizlerinden % 15,

5 – Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kâr paylarından % 15,

6 – Kâr ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kâr paylarından % 15,

7 – Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan menkul kıymetlerin geri alım veya satım taahhüdü ile elde edilmesi veya elden çıkarılmasından sağlanan gelirlere % 15,

8 – Vergiden muaf olan kurumlara dağıtılan (Kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmaz.) Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerindeki kâr payları (Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca vergi kesintisine tabi tutulan kazançlar hariç) üzerinden % 15,

9 – Emeklilik yatırım fonlarının kazançları hariç olmak üzere, dağıtılsın veya dağıtılmasın, Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin;

- a) (1) numaralı alt bendinde yazılı kazançlardan % 0,
- b) (2) numaralı alt bendinde yazılı kazançlardan % 0,
- c) (3) numaralı alt bendinde yazılı kazançlardan % 0,
- ç) (4) numaralı alt bendinde yazılı kazançlardan % 0,
- d) (6) numaralı alt bendinde yazılı kazançlardan % 0,

Ayrıca; 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen gelirlere uygulanmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAKIŞ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE DENETİM LTD. ŞTİ.
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
İLHAN ALKILIÇ